

Μαρία Πετρανωνάκη
Διευθύντρια της Περιφερειακής Αναπτυξιακής
Εταιρείας Κρήτης Α.Ε.

Μαρία Πετρανωνάκη

Κυκλικές δράσεις στον τομέα της αγροδιατροφής στην Περιφέρεια Κρήτης

Η Σημασία της Κυκλικής Οικονομίας

Η κυκλική οικονομία αποτελεί μια καινοτόμο στρατηγική για τη βιώσιμη ανάπτυξη, διαφοροποιούμενη από την απλή ανακύκλωση. Πρόκειται για ένα μοντέλο που υπερβαίνει τη λογική της παραγωγής, κατανάλωσης και απόρριψης, εισάγοντας την επαναχρησιμοποίηση πόρων και τον ανασχεδιασμό προϊόντων και διαδικασιών. Στον τομέα της αγροδιατροφής, η εφαρμογή κυκλικών δράσεων αποκτά ολοένα και μεγαλύτερη σημασία, τόσο σε Ευρωπαϊκό όσο και σε Εθνικό και Περιφερειακό επίπεδο.

Ο Ευρωπαϊκός Στόχος για την Κυκλική Οικονομία

Η κυκλική οικονομία έχει αποδειχθεί εξαιρετικά επωφελής για την Ευρωπαϊκή Ένωση, συμβάλλοντας στη μείωση των εκπομπών θερμοκηπίου από 2% έως 4%, στην εξοικονόμηση 600 δισεκατομμυρίων ευρώ για τις επιχειρήσεις και στη δημιουργία άνω των 2 εκατομμυρίων θέσεων εργασίας. Επιπλέον, ενισχύει την ανάπτυξη έως και 6%, ενώ παράλληλα επιτρέπει την παραγωγή νέων προϊόντων, μειώνοντας την κατανάλωση πρώτων υλών.

Η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης στοχεύει να καταστήσει την ήπιο κλιματικά ουδέτερη έως το 2050. Επιπρόσθετα, ορίζει πολιτικές και δράσεις για την εφαρμογή της Κυκλικής Οικονομίας στην Ε.Ε. με στόχο μέχρι το 2030, το 100% των

συσκευασιών να είναι ανακυκλώσιμες ή επαναχρησιμοποιήσιμες ενώ ταυτόχρονα στηρίζει τις περιφέρειες και τις πόλεις της Ευρώπης στην ανάπτυξη τοπικών λύσεων κυκλικής οικονομίας προωθώντας συνέργειες μεταξύ έργων και πρωτοβουλιών, διαδίδοντας τη σχετική γνώση και προβάλλοντας βέλτιστες κυκλικές πρακτικές.

Κυκλικές δράσεις στον τομέα της Αγροδιατροφής στην Περιφέρεια Κρήτης

Στην Περιφέρεια Κρήτης, η έννοια της κυκλικής οικονομίας στον αγροδιατροφικό τομέα βρίσκεται ακόμα σε πρώιμο στάδιο. Πρόσφατα, η Περιφέρεια διεξήγαγε μια μελέτη προκειμένου να αξιολογήσει το επίπεδο κατανόησης και εφαρμογής της κυκλικής οικονομίας σε αγροδιατροφικές επιχειρήσεις του νησιού.

Τα αποτελέσματα της έρευνας ανέδειξαν τα εξής:

- 32% των επιχειρήσεων απλώς διαθέτουν τα απόβλητά τους σε τρίτους χωρίς να γνωρίζουν τη μετέπειτα χρήση τους ή τα οικονομικά οφέλη που θα μπορούσαν να έχουν.
- 41% των επιχειρήσεων αξιοποιούν τα απόβλητά τους για την παραγωγή νέων προϊόντων, αλλά χωρίς ποσοτικοποιημένη καταγραφή των οικονομικών οφελών.
- 26% των επιχειρήσεων διαθέτουν τα απόβλητά τους σε τρίτους, γνωρίζοντας όμως τις πιθανές χρήσεις τους, χωρίς όμως να εξερευνούν περαιτέρω την αξία τους.

Οι επιχειρήσεις που συμμετείχαν στην έρευνα αντιλαμβάνονται ότι τα απόβλητα μπορούν να μετατραπούν σε χρήσιμες πρώτες ύλες, όπως εδαφοβελτιωτικά, βιολογικά καύσιμα και προϊόντα βιολογικής προέλευσης. Παρόλα αυτά, η έλλειψη χρόνου, πόρων και τεχνογνωσίας αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για την πλήρη αξιοποίηση των δυνατοτήτων αυτών.

Το Πρόγραμμα HORIZON-CL6-2023-CIRCBIO-02 με το Ακρωνύμιο CSSBoost στην Περιφέρεια Κρήτης

Η Περιφερειακή Αναπτυξιακή Εταιρεία Κρήτης σε συνεργασία με το Πολυτεχνείο Κρήτης, το Μεσογειακό Κέντρο Ικανοτήτων στην Αγροδιατροφή (MACC) και το ΕΛ.ΜΕ.ΠΑ. συμμετέχει, μαζί με άλλους ευρωπαϊκούς εταίρους, σε ευρωπαϊκό πρόγραμμα Horizon, το οποίο στοχεύει στην αξιοποίηση παραπροϊόντων γεωργίας, κτηνοτροφίας και βιομηχανίας τροφίμων στην Κρήτη με στόχο την ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας σε επίπεδο Περι-

φέρειας Κρήτης.

Άλλες περιοχές της Ευρώπης συμμετέχουν στην ανάπτυξη διαφορετικών κυκλικών αλυσίδων αξίας όπως στην επαναχρησιμοποίηση νερού και ανάκτηση θρεπτικών συστατικών (Marche Ιταλίας), στην ανακύκλωση συμβατικών πλαστικών και βιοπλαστικών (North Black Forest στη Γερμανία) καθώς και στην ανακύκλωση και αξιοποίηση οχημάτων δημόσιας συγκοινωνίας (Λισαβόνα στη Πορτογαλία).

Στην Περιφέρεια Κρήτης εξετάζονται η αξιοποίηση:

- Υποπροϊόντων κτηνοτροφίας, όπως το μαλλί των προβάτων για την παραγωγή εδαφοβελτιωτικών λιπασμάτων.
- Υπολειμμάτων οσπρίων, που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για χλωρή λίπανση και ανάπτυξη βιοδιεγερτών.
- Υποπροϊόντων βιομηχανίας τροφίμων, όπως η βρώμη και το χαρούπι, που μπορούν να ενσωματωθούν σε αρτοσκευάσματα για τη βελτίωση της διατροφικής τους αξίας.

Αναμενόμενα Αποτελέσματα

Το πρόγραμμα έχει διάρκεια τριών ετών, με σημαντικά αποτελέσματα ήδη από τους πρώτους μήνες. Σε επίπεδο Περιφέρειας Κρήτης, έχουν υλοποιηθεί ενέργειες για τη χαρτογράφηση δυνητικών συνεργασιών, έρευνα αγοράς και τρόπων βελτιστοποίησης της κυκλικής αλυσίδας που εμπλέκει τη διαχείριση των προαναφερόμενων υποπροϊόντων. Παράλληλα, έχουν πραγματοποιηθεί μελέτες σχετικές με την ενδεδειγμένη τεχνολογία επεξεργασίας του μαλλιού των προβάτων και την ανάπτυξη νέων μεθόδων για την βέλτιστη αξιοποίηση των διαφόρων αγροτικών υπολειμμάτων.

Η κυκλική οικονομία αποτελεί μια στρατηγική επιλογή για την Περιφέρεια Κρήτης, με στόχο τη δημιουργία βιώσιμων αλυσίδων αξίας. Μέσα από τη συνεργασία φορέων, επιχειρήσεων και ερευνητικών ιδρυμάτων, επιδιώκεται η μετατροπή των αποβλήτων σε προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας, ενισχύοντας την τοπική οικονομία και προστατεύοντας το περιβάλλον. Το κυρίως στοίχημα όμως είναι η υλοποίηση και η διάδοση των προτεινόμενων και αναπτυσσόμενων κυκλικών λύσεων, ώστε να ενσωματωθούν αποτελεσματικά στην παραγωγική διαδικασία του νησιού.

Video

